Regd No N:44
M. ౩౫౧౫

గోలకొండ పత్రిక

విడిపత్రిక అణా ౧

To Let

To Let

ప్రతి సోమ, గురువారములందు వెలువడు అర్ధవార జాతీయ పత్రిక 103432

సంపుటము ౧౮ ● హైదరాబాదు దక్కను తా. క. ౧౯౫౪ స్వభాను ఫాల్గుణ బ. ౧౧ [౧౯-౬-౧౩౫౪] సోమవారము ● సంచిక ౫౬

మొహతరఫా పన్ను రద్దు

ఆంధ్ర మహాసభ స్థాయిసంఘము

ప్రకటన

మొహతరఫా పన్ను (మొగ్గముపన్ను) జాగీరు ప్రాంతాలలో వసూలు చేయు ఆచారము, అచటి పారిశ్రామికులకు నష్టదాయకమగుటచే, ఆంధ్ర మహాసభ పక్షమున ఈ పన్ను రద్దు చేయవలెనని పలుమారు కోరబడెను. చిరకాలమునుండి ప్రజల పక్షమున కోరికె అంగీకరింపబడి ప్రభుత్వమువారి మాలశాఖ శాఖ మధ్యనుండి (౧౧)వ ఇస్ఫందారు ౧౩౫౩ ఫ (౧౬) వ నిషాను గస్తీ ద్వారా, ఈ పన్ను రద్దు చేయబడినది. ఇట్టి గస్తీ రెవిన్యూ మాలము పూర్తిగా అమలుపరచ అనువదించబడినది.

"గస్తీ మొహతరఫాల్గుజారీ నిషాన్ (౬)వ ఇస్ఫం దారు ౧౩౫౩ ఫ
ముసలని హా (౧౫౧/౯౬) ౧౩౫౪ ఫ (మాలు వేగామత భద్రిగా)
మాలుశాఖ కార్యదర్శి పక్షమున.
మాలు శాఖాధికార్లకు,

రాష్ట్రములోని వృత్తుల పరిశ్రమల అభివృద్ధికి మొహతరఫా పన్ను ఆటంకముగా నుండినందున, ౧౩౫౧ ఫసలీలో ఈ పన్ను రద్దు చేయబడెను. కాని ఇప్పటికిని కొన్ని జాగీర్లలో ఈ పన్ను వసూలు చేయబడుచున్నది. మాలుమంత్రిగారు (౩౫౨)నిషానుగ ఆము లాలిలా (౧౫ మొహరము ౧౩౬౩ ఫ) లో జాగీరుదార్లు మొహతరఫా పన్ను వసూలు చేయ కూడదని నిషేధించవలెనని లేదని తీర్మానించబడినది అని ఈ విషయములో జాగీరుదార్ల జాబితాయనున్నారు. పైవిషయమై అయినతరువాత ౧౩౫౦ ఫసలీలో మాలుమంత్రియైన కర్నల్ [illegible] గారు వరంగల్లు జిల్లాలోని, ఒక జాగీరు వ్యవహారములో, పురాతనము నుండి, ఈ పన్ను వసూలు చేయు ఆచారమున్నచో, వసూలు చేయుటలో విరోధ మిలా ఇవ్వకూడదనియు, మొహతరఫా కూడా, దానపూర్వకముగా వీరికి సంక్రమించినదనియు, దీనిని వసూలు చేయుట క్రమమైనదనియు, దానకొసగ బడినదైనందున, దాతలు, వారి వారసులు లేక ఏక భేరివారు దీనిని నిషేధించవలెనని నిర్ణయించియుండిరి.

పారిశ్రామిక శాఖ కార్యదర్శిగారు (మొంతె జుడ్ సుభట వ హిరుపతు) గారు జాగీరు రైతుల దరఖాస్తుపైన, ఈ పన్ను పన్నుకాలకు నష్టదాయకమని తెలుపుచు, ఏయే జాగీర్లలో ఈ పన్ను వసూలు చేయబడుచున్నదో నిషేధించుటకు అవసరచర్యలని కోనవలెనని వ్రాసిరి. మొహతరఫా అక్రమపన్ను అనుటలో సందేహము ఏమాత్రము లేదు. ఆ జాగీరు దార్లయినను, జమీందార్లు అయినను వసూలు చేయుట క్రమమైనదని కాదు. అంతేకాక ఈ పన్ను రాష్ట్రము యొక్క పారిశ్రామికుల పైనభారము చేయకూడదనునట్టి ప్రభుత్వపు పాలసీకి భిన్నమైనది. ఈ విధమైన పన్ను ఖాల్సే తరప్రాంతములో వసూలు చేయబడినచో, ప్రభుత్వమువారు ఉద్దేశ్యపూర్వకముగా ౧౩౫౧ ఫసలీలో ఈ పన్నును తొలగించి అర్థికాదాయమును వదలుకొనిన వికాలలకు యే భాగ్యమగును. ఈ సందర్భమున మహాఘనత వహించిన శ్రీ శ్రీ ప్రభువరేణ్యులవారు ఆదేశించిన ఈ క్రింది దివ్యాశయమును దృష్టియందుంచుకొనుట అవసరము.

"రాష్ట్రములో అములునందున్న పన్నులకు, మరియు నియమాలకు భిన్నముగా జాగీర్లలో అములుజరుపుకొను అధికారము ఈ రాష్ట్రములో, ఏ జాగీరుదారునకు లేదు."

మొహతరఫా గురించి, కొన్ని జాగీర్ల సనదులలో కూడా స్పష్టముగా నున్నది. అందుచేత ఈ పన్ను అక్రమమని అనుమతిక్క మహాఘనత వహించిన ప్రభువరేణ్యులవారి సన్నిధికి బోధపరుపబడి మా ప్రకారము విజ్ఞప్తి పంపుకోబడెను. విజ్ఞప్తి శ్రీవారు దయతో అంగీకరించి (౫౮)వ నిషాను ౧౩౫౪ ఫ సాటి పర్మానుద్వారా ఈ క్రింది విధముగా ఆజ్ఞాపించియున్నారు.

కొన్ని సీలు (సౌదేవాలమునకు) అభిప్రాయ మనసుసరించి జాగీర్లలో ఆచారముగా వసూలు చేయబడుచున్న ఈ పన్నును నిషేధించ బడుచున్నది కనుక ఇదే ప్రకారము అములు జరుపవలెను.

"మంజూరు మొహతరఫాముమాలు"

ఆంధ్రమహాసభ స్థాయిసంఘం } ము. రా. రావు.
సుల్తాను బజారు, ౧౧-౬-౧౩౫౪ } కా. కేశవరెడ్డి.

శ్రీరంగాపురం జాతర

(స్వంత)

వనపర్తి సంస్థానములోని పైఠాని సొల్లుగల పౌర్ణమినజరిగెను. అనేక చిత్రకథగా జరిగెను. ఎక్కడనో ఆచ్చం పేటలో నోటరో కోటలో అమ్మవారు పోస్తున్నదట. ఈకాలమున! అమ్మవారు కోనిస్థల మేరైనా కలధా? అధిక కారణముగా అడ్డుపెట్టుకొని మా వనపర్తి తాలూకాదారు జాతర బంద్ అనిఒక వారముముందు హైదరాబాదు ఉర్దూ పత్రికలలోను గోలకొండ పత్రికలోను ప్రకటనచేసినారు.

కాని జాతరకు వచ్చువారు కర్నూలు జిల్లావారున్ను అలంపూరు, కొల్లాపూరు వనపర్తి గద్వాల వారున్ను అయి యుండిరి. వారు పత్రికలు చదివే రైతులుకారు యథాప్రకారం జాతర నాడు పొంద టికి మే ౧౦౦౦ ఎద్దుల అమ్మకానికి వచ్చును ౩౦౦ బండ్లు వచ్చెను. తాలూకాదారు వనపర్తిలో ఎవ్వరున్ను జాతరకు పోవద్దని చాటించిరి. యాపర్లనుండి యితర రోడ్ల నుండి జనులు రాకుండా కాపలా పెట్టించిరి. కాని ప్రజలు రాక వచ్చిరి. ప్రజలు చాలా ప్రాధేయపడిరి. దూరదేశమునుండి వచ్చినారు. కాన జాతరలో దిగుటకు సెలవియ్యండి అని ప్రార్థించిరి. అధికారులు కాంగ్రెస గప్రరం ముందే వద్దిరి తాలూకాదారు మధ్యాహ్నం ఒంటిగంట వరకు రాకపోయిరి. వారు వచ్చేవరకు తహసీల్దారుగారు బండిని కాన్పిద్దము కాని జాతరలోనికి రానియక ఒక అర మైలు దూరములో ఆపియుంచిరి. తాలూకాదారు గారు వస్తూనే కొత్తగా వచ్చినజనం చూచి టూరుకష్టంపోయి వరిగెపలానులు కొట్టి సాధేయపడిరి. తాలూకాదారు గారు చేయునీవ కోటూ మోటా ములో బుర్రుజారి పోయిరి. అదే సెలవని వారు గ్రహించి ఏక దమ్మున కోరబడిరి. అర్ధగంటలో జాతర అంతయు నిండిపోయెను. అమీను గారున్ను పోలీసు వారున్ను నోరు తెరచుకొని దిగ్భ్రాంతులై నిలుచుండి పోయిరి. తాలూకాదారుగారి ఆజ్ఞ ఉబద్దుల మట్టిపూర అండిరి. తహసీల్దారుగారు యజమాని వచ్చేక దా నా బాధ్యత తీరింతని శాంతించిరి. యజమాని గారు రాత్రి ౧౧ గంటలవరకుండిరి. అంతకుపూర్వమే జాతరలో నిటిండేల ఎడ్లు వచ్చెను ౧౫౦౦ బండ్లు వచ్చెను ౫౦ వేలజను నిండిరి. మ కాణాలన్ని విప్రవినోదుల గారడీవలె మాయమై రాత్రి మువరకు నిలబడి పోయెను తాలూకాదారుగారికన్ని చూచి ఆనందించారో లేదో కాని వారు వనపర్తికి రాత్రి వెళ్ళిపోయినారు. రెండు కాళ్ళు జారును తహసీల్దారు మనకు జాతర నిండిన బాధ్యత అంతా నీదే సుంటూ పూర్తిగా సారాంశము తో వ్రాసిరి. ఇదేమయ్యా యజమానుల వారి కథ కనేమారి చేతులు దిగిరి పాద నేజాతర నిండితే బాధ్యత అంతా నాదే అని అంటూరు అనివారు విచారపడిరి, జాతరను వెంట బందుచేసి సెలవనియు తాలూకాదారు రాసిలాలో ప్రాసెన్ను తహసీల్దారు వెంటనే సిబ్బందితో కొమట్లమకాణాల పైబడి వారి స్వదేశీ డేరాలు బొంగులను తొలగించి లస్తుయుక్త చేస్తూ బద్దార్ ఆని గద్దించిరి. జీలేసోగూడా చేయరాదు. మరి పప్పులుకూడా అమ్మరాదు. అంటే దుకాణాలు మూసి వెళ్ళిపోవలెను అన్నమాట వారు పోలేదు. ఇద్దరి మాదిగులను జబర్దస్తీ తప్పెట్లతో జాతరంతా తిప్పిరి జాతరబంద యుండదయ్యో వెంటనే వెళ్ళి పొండి లేకుంటే వెళ్ళగొట్టాము అని తప్పెట్లతో దండోరా వేయించిరి. కాని జను లెవ్వరున్ను కదలిపోలేదు. కర్నూలు వాళ్ళకా వారివద్దనే సుమారు ౨౦౦ తప్పెట్లుండెను. వారున్ను ఒక పేజా మంత్రం వేస్తుండిరి. ఆలోచ్ళిలో తాలూకాదారుగారు పాపం రోగముముదురుకొని తొందరపడి పోయినారట ఎట్లయితేనేమి జాతర బలే మజాగా జరిగింది మరివిశేష మేమంటే ఒక్కరికి కూడా తమ్మె వారుకగులు లేదు ఒక్కరున్ను చావలేదు జాతర జరుగుచుండగనే తాలూకాదారును లింగసూగూరుకు మార్చినారని యు. లింగసూగూరు తాలూకాదారు గారు వనపర్తికి తాలూకాదారుగా వస్తున్నారనియు జాతరలో వినవచ్చినది. అందరికిన్ని తెలిసి పోయెను. తాలూకాదారు గారు పోతూపోతూ చేసిపోయిన ఘనకార్యం జాతర నిషేధాజ్ఞయే.

యుద్ధవార్తలు

ఖార్కొవ్ పోగొట్టుకొన్న తరువాత జర్మను సేనలు రుమేనియా వైపు పారిపోతూ, సీపర్ నదివంపులో గట్టిదెబ్బతిన్నారు. ఈ రంగంలో యిప్పటికే పదివేలమంది చచ్చిపోయినారు. నాలుగు వేలమంది ఖైదు చేయబడ్డారు. యుక్రేన్ రంగములోని ఒడెస్సా, నికొలావ్ మొదలైన పట్టణాలన్ని ఉపద్రవస్థితిలో ఉన్నవి. రష్యన్ సేనలు నెలరోజులనుండి ప్రయత్నం చేయగా జర్మనులు నిక్కడినుండి తేవగొట్టే వీలు కలిగింది. రుమేనియాకు రష్యాకు సంధి మాట్లు జరుగుతూ ఉన్నవి కాని షరతులు విషమ గావున్నవని రుమేనియా అభిప్రాయం పిడేకొమీ అత్యంత పెట్టుకుండా రష్యా సేనలు జర్మనులను తరుముకొని బెస్సరేబియా సరిహద్దులకు చేరారు. ఈ రంగములో జర్మనులకు, భూమి బురదగా యుండ టంవల్ల చాలా అననుకూలత ఏర్పడిందని తెలుస్తుంది.

లండనుపై భీకర విమాన దాడి

మూడు నాలుగు దినాలనుండి జర్మను విమానాలు లండనుపై దాడిసలిపి కొద్దినష్టం కలిగిస్తూ యుండి. కాని గతశుక్రవారనాటి రాత్రిమాత్రం చాలా భయంకరమైన దాడి జరిగింది. చాలా ప్రదేశాల్లో నష్టము కలిగింది. కొన్ని యిండ్లు తగలబడినవి. యీ వెలుతురువల్ల జర్మను లండనుపై రహస్యాల ఛాయాపటములను తీసుకొనుటకు అవకాశం చేర్పడినదే మోనని అధికారులు అనుమానిస్తున్నారు.

ఇటలీలో అధికవర్షాలవల్ల యుద్ధం కొంచెం తక్కువగా సాగుచుండినది. కాని కొంచెము గాలివుండరా గానే పోరాటము మొదలైంది. కారోసెటోవద్ద ఒక జర్మను లోయను మన వారు వశం పట్టుకొన్నారు. క్యాసినోపట్టణంపై విరామం లేకుండా బాంబులను వేసి ఒక్కయిల్లుగూడా మిగలకుండా చేయాలని పట్టుబట్టి, అనుకున్నట్లుగా చేశారు, ఆ పట్టణాన్ని పట్టుకుంటాన్కి మాత్రం జర్మనులు ఏమాత్రం అవకాశం యివ్వటం లేదు.

పసిఫిక్ రంగములో మార్చి ౧౬వ తేదినాడు జపానీయుల సోలమన్ దీవులపై తీవ్రమైన దాడి సలిపి చాలా నష్టపడి వెనుకకుపోయినవి.

ఇతర రంగాలలో విశేషాలేమీ లేవు.

హైద్రాబాదు రేడియో తెలుగు కార్యక్రమం

మంగళవారం, ౧౬వ అర్దిబెహస్తు ౧౩౫౩ ఫ. సాయంత్రం ౫ నుండి ౫-౩౦ వరకు శ్రీ ఆర్యమూడి రామానుజయ్యగారు (రికార్డులు) ప్రాచీన యుద్ధ పద్ధతు (ప్రసంగం) శ్రీ ఖండవల్లి లక్ష్మీరంజనంగారు జంటపాటలు (రికార్డులు)

గాంధిగారిని ఆగాఖాన్ మందిరం నుండి తొలగిస్తారా?

శ్రీమతి కస్తూరిబాయి గారికి చేయబడిన వైద్య సహాయాదివిషయములకు, ౧౫ మార్చి తేదిన కేంద్ర శాసనసభలో ఆ.తరంగిణి సభ్యుడు వివరిస్తూ, ఆమె ఆరోగ్యమును చూచుటకై మామూలుగా యుండే ప్రభుత్వ డాక్టర్ల కాక బొంబాయిలో యుండే ప్రముఖ వైద్యుల సహాయము తీసుకొనబడినది. గాంధి, కస్తూరిబాయిల కోరికపైన పూనానుండి డా॥ కర్కె ఆనే ఆయుర్వేద వైద్యులను గూడా పిలిపించామని, పాన్య స్నేహితులను వారికి సహాయముగా వచ్చి వుండమని చెప్పిరి. గాంధిగారి కుమారులు, స్వేచ్ఛగా వచ్చి చూచి వెళ్ళుటకు అనుమతి యివ్వబడినందున చాలా మంది చూచి వెళ్ళినారట. కస్తూరిబాయి దహనసంస్కారాలకు జైలుకు వెలుపల జరిపినట్లయితే గాంధిగారు తాను పోలేనని, జైలులోనే జరిపినట్లయితే ఒప్పుకుంటానన్నా, మల్లన్నమాట పోలు నన్నా రావటానికి అనుమతించవలసినదని, కోరినట్లు ఆ పద్ధతి అనుసరించబడినదని.

శ్రీ భగవత్ పాండే గారు మహాత్ముని తీవ్రమైన అనారోగ్యమును, నస్మిహితులైన వారిద్దరు యీ బందిఖానాయందే మరణించినందున, వారి మనస్సుకు దాయ దలుతు బాధగలుగుతుందన్న విషయాన్ని గమనించి, వారిని మరొకచోటికైనా మారుస్తారా? అని ప్రశ్నించిరి. 'ఆవిషయము విచారించబడుతుంద'ని అంటరంగిత సభ్యుడు మాక్స్‌వెల్ సమాధానమిచ్చాడు.

గోలకొండపత్రిక

స్వభాను సం॥ర ఫాల్గుణ బ॥ ౧౧ సోమవారము

మగ్గంపన్ను

పూర్వకాలములో హైదరాబాదు రాష్ట్రమందు తమాషా తమాషా పన్నులుండేవి. అవెట్టివోకొన్నింటిని సూచించుచున్నాము. ధన్‌గర్ (గొల్ల) పట్టీ; భేక్ (మాలమాదుగుల) పట్టి, షాదీ (పెండ్లి) పట్టి, చర్స (తోళ్ళ) పట్టి, భోయీ పట్టి, కలాల్ పట్టి, జులాహా (సాలె) పట్టి రహ్దారీపట్టి, గనీంబాబ్ (శత్రులనుండి ప్రజల రక్షించినామన్న పన్ను) పేరాల పట్టి, ఖట్ పట్టి (కూరగాయలపన్ను) గౌచారిపట్టి (అనగా వ్యభిచారంచేసేవారిపై గుత్తేదారు దండుగలుమోపి వసూలుచేయుట) మజ్దూరీ (కూలీల) పట్టి, రెడ్డిరుసుము, దఫన్ (పీనుగుల) పట్టి, తైలీపాన్ పట్టి, మచ్లీ [చేపల] పట్టి, ఆదం (శిల్పకారుల) పట్టి, సఫర్ పట్టి (జమీందారులుంగారు వాహ్యాళీ "సఫర్" "దౌరా" వెళ్ళినప్పుడు వారి యొంగరంగ భోగాలకైన వ్యయమును రైతులు భరించుపన్ను), మొహతర్ఫా. ఇంచుమించు అన్ని చిన్నకులాలవారు ఆకులాలలో పుట్టనేర్చిన నేరానికిపన్ను లిచ్చుకొనవలసి వచ్చుచుండెను. అనగా వివిధవృత్తులచే జీవించు వారందరును పన్ను లిచ్చుకొనవలసి వచ్చుచుండెను. అందు మొహతర్ఫా పన్ను ఒకటి. అనగా అది మగ్గంపట్టి. సాలెవారు మగ్గాలుపెట్టి నేయుటచే మగ్గం ఒకటింటికి కొంతపన్ను నిర్ణయించి రాష్ట్రమంతటను వసూలు చేయుచుండిరి.

అయితే నవనాగరికులు పైన చూపించిన ప్రాతకాలపు పన్నులను హేళనముగా తిలకింతురేమో? ఈకాలములోని పన్నులు బ్రిటిషిండియాలోను దేశీయసంస్థానాలలోనుఏమిన్ని తక్కువైనవికావు: ఆదాయంపన్ను, అధికలాభాలపన్ను, పొగాకుపన్ను, రైతులకైసెన్సులు, మునిసిపల్ పన్నులలో నీటిగొట్టంపన్ను, మార్కెటుపన్ను, వెలుతురుపన్ను, బండ్లపన్ను, చాకిటండల పన్ను, దుకాణంబోర్డుల(పలకల)పన్ను, టోలుగేటు, తైబజార్, పక్కలపన్ను, తేయాకుపన్ను, కాఫీపన్ను, చెట్లపన్ను (అనగా కల్లు చెట్లపన్ను లైసెన్సులు) రైతులు వాటిని కొట్టితే జెయిలుకు పంపే శాసనాలు, ఇట్టివి ఇంకా ౧౦౦ వరకు, పెంచినిరూపించగలము, కాలము మారినది భాష మారినది సంకేతాలుమారినవి. రైతులు ప్రజలు ఇచ్చుకునే పన్నుల కేమిన్ని కొదువలేదు. పూర్వముండిన హైద్రాబాదురాష్ట్రం పన్నులలో మగ్గంపన్నును ఇంచుమించు ౨౦-౩౦ ఏండ్లనాడే నిజాంరాష్ట్రములో నిషేధించియుండిరి. కాని అనేక జాగీర్లలో నేటివరకూ ఈ పన్నును స్వక్రమముగా వసూలుచేయుచునేయుండిరి. దానిని గూర్చి ప్రజాహిత సంస్థలలో అగ్రస్థానము వహించిన ని. రా. ఆంధ్రమహాసభ శ్రీ ర్మానించి ప్రభుత్వానికి తెలిపియుండెను. కాని ఏమియు ఫలితమ్ము లేక పోయెను. అనేకమారులు ఈ ౧౫ ఏండ్లనుండియు మా పత్రికలో మగ్గంపన్ను వసూళ్ళనుగూర్చి ప్రజలుఅందులోముఖ్యముగా పద్మశాలి సంఘంవారు మొర పెట్టుకొనుచునే యుండిరి. కాని అదియు లాభములేక పోయెను. తుదకు ప్రభుత్వమువారికి అనుగ్రహము కలిగినది. వారు దానిని ఇటీవల రాష్ట్రమంతటను ముఖ్యముగా జాగీరులలో వసూలు చేయకూడదని నిషేధించిరి. ఎన్నడో పూర్వమే మన తాతలనాటికాలమందే ఈ పన్నును ప్రభుత్వమువారు నిషేధించియుండియు మరల ఈ నాడు నిషేధించుటలోని అంతరార్థ మేమి? పాపము ఖాల్సావారు ప్రభుత్వాజ్ఞలను శ్రీప్రభువుల ఫర్మానును సక్రమముగా పాలించినారు. కాని జాగీరు యిలాకా వారిలో పలువురు పాలించలేదు. అందుచేత మరలనొక్కిచెప్పుటకై ఈనూతన నిషేధము వచ్చెనని వనవలెను, అది సరియగు పద్ధతి కాదని మనవి చేయుచున్నాము. ఆజ్ఞాపాలనము చేయని జాగీర్దారులను శిక్షింపవలసియుండెను. అట్లు చేయలేదు. మరి యీ రెండవ ఆజ్ఞను కూడా వారు మొదటి ఆజ్ఞనుతుడిచివేసినట్లుగా తుడిచివేయ వచ్చునుకదా? అప్పుడేమిచేయవలసి యుండును. అప్పుడైనా శిక్షింపక తప్పదుకదా!

ఈ సందర్భములో మరొక చిన్నన్యాయసూత్రమువివరణాపేక్షనుకోరుచున్నది? శ్రీ నిజాంప్రభువుల ఫర్మానులు ఖాల్సాకొరకుమాత్రమే వర్తించునా లేక జాగీర్లకుకూడా వర్తించునా? జాగీర్లకునువర్తించుచో ఇదివరకు ఫర్మానును ధిక్కరించి మగ్గంపన్నులనువసూలుచేసిన జాగీర్లకేమి శిక్షవొరకినది! జాగీర్దారులకు వేరే శాసనములుచేయు అధికారములేదు. కావున వారు హైదరాబాదు ప్రభుత్వాజ్ఞలకు ఇతర రైతులవలెను ఖాల్సావారివలెను బద్ధులైయుండవలెను, ఆవిషయాన్ని మరొకమారు మన ప్రభుత్వంవారు ఈ మగ్గంపన్నును నిషేధించిన సందర్భమున స్పష్టపరిచినారు.

బీద నేతగాండ్లకొక ఇబ్బంది తొలగినందులకు సంతోషింతము మరి ఒక యిబ్బంది హైదరాబాదు నగరపు బీదవారికి తొలగవలసియున్నది. అది తైబజారుపన్ను. దాన్నిగూర్చి మేమొకమారు విపులముగా వ్రాసినాము అది ఎదలకు చాలా కష్టము కలిగించునట్టి పన్ను. దానిని ప్రభుత్వమువారు తొలగించి బీదల ఆశీస్సులను పొందుదురుగాక.

బసవేశ్వర జయంతి

శ్రీబసవేశ్వర జయంతి ... ౨౭ ఖుర్దావాడు ... ప్రకటించబడినది ... సహాయముచేయగోరి ... హాటేని ... సంఘమ్ ... గారువ్రాయుచున్నారు.

... ...

మీర్ నవ్వరాజలీఖాన్ గారు హైదరాబాదు ఆబ్కారీ ... ఖాన్ గారు సహాయనాయకులుగా ఏర్పరచినారు.

... ...

తెలిపినాము ... హైదరాబాదు ... గారిని ... నియమించినారు.

... ...

శ్రీ మాడపాటి హనుమంతరావుగారు.

—తిరుమల యస్. కృష్ణశర్మగారు.

హైద్రాబాదు నగరములో సుప్రసిద్ధ దేశసేవకులుగా నుండి సత్యాగ్రహకాలములో ప్రభుత్వమువారిచే నిర్వాసితులై ఇప్పుడు బెంగుళూరులో విశ్వకర్ణాటకవార పత్రికకు సంపాదకులైకర్ణాటభాషాసేవను అపారముగాపనిచేయుచున్న శ్రీతిరుమలసిద్ధనహళ్ళికృష్ణశర్మగారిని ఈ రాష్ట్రములోని ప్రజాసేవకులందరు బాగుగాయెరుగుదురు వారు తెలుగువారైను కర్ణాటభాషలో సుందరముగా వ్రాయువారిలోన అగ్రగణ్యులని ప్రఖ్యాతిగాంచినవారు దేశదీపకులుఅను పేరుతో కర్ణాటకభాషలో కొందరినాయకులను గురించి చక్కనిశైలిలో వ్రాసినారు. అందు శ్రీ మాడపాటి హనుమంతరావుగారిని గూర్చిన దీనిని అనువదింపజేసి ముద్రించుచున్నాము. శర్మగారుహనుమంతరావుగారికి సంతానము లేదని వ్రాసినది మాత్రము పొరపాటు. శర్మగారు హైద్రాబాదులో సేవజేయుటకు రాకపూర్వమే రావుగారి కుమార్తెకు వివాహమైయుండెను. శర్మగారిని హైద్రాబాదు నుండి ప్రభుత్వమువారు తొలగించినతర్వాత శ్రీ రావుగారికి ఒకకుమారుడు కలిగినాడు వాడు ఇప్పుడు రెండేండ్లవాడు. (గో.ప.సం.)

ఆనాటి ... హైదరాబాదు రాజకీయ రంగము మీద కారుచీకటి కప్పియుండినది. ప్రజాశక్తి ఆందోళనముపై ప్రభుత్వపు ... దృష్టి ... అందులో ... "దివ్యజాగృతి" ... ప్రయోగింపబడియుండెను. ... సుగ్రీవాజ్ఞ యొకటి వెలువడెను, సభ చేయుటకు రూ ౨౦౦౦ జామీనీయ్యవలెను, సభప్రభుత్వపు ... 'జప్తు' చేసేదం గడగడలాడినది ... నాయకులకు ... మిగులుదెను.

కమ్ముకొనుచీకటి మూడేండ్లవరకు తొలగలేదు, ప్రజాందోళనశక్తి అక్కడక్కడచెదిరి పోయి చల్లారినది. వెలుగుఅసలుకనిపించునదిలేదు. ... పత్రికలలో ... "ఆంధ్ర మహాసభకు అనుమతి, జామీనులక్కరలేదు" ... ఈ అమావాస్య చంద్రునినవ్ముటయే కష్టమాయెను.

శ్రీ హనుమంతరావులు పట్టినపట్టుకై ... వారి కార్యసాధనాదీక్షాఫలం ... ధారా ప్రవాహమునకు బురదకాలిచేట్లు ... రావుగారు ఆంధ్రమహాసభా వ్యవహారమును తమ కడకు తీసికొనియుండుటచే మొగలాయిజనులకు ఒక కీర్తి జీవదానము, పునస్సృష్టి.

మొగలాయిలో రావుగారిని ఎవరెరుగరు? ఈ రాజ్యమున ఆంధ్రోద్యమమునుదీర్చిన పితామహులు వారు ముప్పదియేండ్ల మహాసాధకులు. ఆనాటి సాహిత్య గ్రంథాలయముల బావులలో, ... నాటి ఆంధ్రులసర్వతోముఖాభివృద్ధియను సాగరమునిడుటలో ఈ తలాదతొడగిన ... ౧౨౦౦ ఏండ్లమూడు ఆంధ్రోద్యమపు గట్టితనము నిలబడినది. ఆనాటినుండి ఈనాటివరకూ దానిఆందోళనపు సూత్రములన్నియు వీరికడనే, ఇప్పటికిని వీరి చేతిలోనేనున్నది. ప్రారంభదినములలో రావుగారు తప్ప చేయువారే లేరు, సభ... ఆహ్వానపత్రికలకు చిరునామా తామే వ్రాయవలసి యుండెను. స్టాంపుబిళ్ళలు అతికించుట, పత్రికలకు ప్రకటనలు వ్రాసియిచ్చుట అంతా వీరిపాలే, అభిమానశీలురు వివేకహీనులు అని ప్రభుత్వాధికారులు ఆనాటిఆంధ్రులను తెగడుచుండిరి. ఆదేశమున ఈనాడుదేశప్రాణుడు ప్రథమము హృదయమును నశింపచేయనారు, ... గించిన చేను ఖాళీపడినది. కాలాంతరమున దోచిన పెద పులు పగిలినవి, వెనుకపడినవదానులు ...

మొదటినుండియు రావుగారికి నమ్మకములేదు. వాదిరాజేసినపని. రావుగారిరథము ఎప్పటికిని ఎవరువాటుకే, ఎక్కువలోతుతో కలుగుటవలన ... తమకుప్రపు శక్తులుచిందించి వెనుకబడినయుండిరి చేసుకొనుచు వచ్చెను— ముందుకుజరుగుట వారికి తెలియదు. కార్యశీలజీవనము, లోకసంగ్రహకార్యము కర్తవ్యమనుకొను ... జయమునకు ... రావుగారు ... ముల్లమల్లగనిరుమొరిని ... కూర్చొనుటకు లేదు వారికి ... నిష్పక్షపాతబుద్ధి ... అంధ్రమహాసభకు ... ఎన్నిపరిచించి ఓటమిని శరణమొందెను. కడకు ... రాటమునజరిగినది. ... ఇప్పటికిని ...

వీరిలో ... ఉత్సాహపు నిప్పులేదు, ... వేగము ... ఊరుకొనుచుండుట ... వ్యాపారము ... ఏమియుకూడ తెలియదు. ... ఉద్యోగము నకు ... వ్రాసిన పని ... ఈ స్థానము, ... ప్రభుత్వమునకు ... విశిష్టమయిన ... అనుభవమును ... చిరస్మరణీయము, ఆంధ్రాందోళనమునకు అనుదభవనము అది. ఆభవనపుగొప్పతనము, ఈ మహీరపుపాలికి కట్టిపెట్టినట్లున్నది. ఆంధ్ర నాయకులందరి పాదధూళిచేతనూ పవిత్రమయినది. ఆంధ్రప్రజల స్వాభిమానపు మందిరమది పవిత్రమయినది. సాహిత్య, రాజకీయ, వ్యావహారిక శాఖలు — సకలాంధ్రోద్యమములకూ ఇదే కేంద్రము. అయినను, ఆ యింటిగాలిలో అంత వేగము కూర్పును ఆ సమారంభము లేదు అహం మరపు వెంటలేదు. ఏట్లోఏమో రావుగారి లో మహారాష్ట్రులవలె ఉద్రిక్తత కనిపించదు, వ్యావహారిక జాగరూకత చదరంగపు చతురతలావచ్చి చేరినవి. ... తమ బాల్యమున మహారాష్ట్రులయింట నొక కొంతకాలము గడిపిరట ... వారిలో పడి మునిగిపోవు 'కల్పకోడు' పెట్టుట కూడ ఒక కారణమయి యుండవచ్చును, ఆ యంత్రమే అట్టిది. సరసజీవనమూ, భావపరత్వము ఆ త్రోవకాదు. మానవసమాజపు దౌర్బల్యము, తప్పులుఅవటను ... కావు. అంత యు అతిథ్యాగతము, అచలనియమము.

రావుగారు కచ్చేరిగదిలో కూర్చుని ఆలోచించునప్పుడు, పలుమారు, ఆశ్చర్యపడినాను, ఉన్నరెండు కిటికీలలో ఒకటి ఎప్పుడునూ మూయబడియుండును, కప్పుకూడ ఎత్తైనదికాదు. ఇంతయినను ఒక 'ఫ్యాను' లేదు గోడకుక్యాలెండరుతప్ప వేరు చిత్రమేదియూ లేదు. కచ్చేరిలో కనపడునవంతయూ కాగితములకట్టలు, ఒకటిపైనొకటి అనుర్చినవి, ౧౦ఏండ్లకింద వారి ప్రభుత్వముకాగితపత్రాలు అనుకూర్చిపేరుకునటు, కచ్చేరిలో, రావుగారియింటిలో ౩౦ఏండ్లవిన్నచిన్నసంగతుల కాగితపత్రాలు జాగ్రత్త చేయబడినవి.

ఈ గదిరావుగారికి దినమునకు ౧౮గంటలనివాస స్థలము. ఇండితీర్థముల మాత్రములో మిత్రులు, బంధువులు, సహకార్యకర్తలు, ఆపదిదిలు ఎవరైనను, ఇదేవారిరంగస్థలము, ఆబల్లకుర్చీలు సాక్ష్యములేక ఎవరిపనిఅనుగ్రహమైనను కాలేదు వారికి ఇంటిసంగతిపట్టదు ... ఉన్నగదిలో ఎవరూలేరిది చూడి మాటాడిపోవలెను, భార్య, రావుగారు ... మాటలాడుకొనుట లేదు. భావనయును బయలులో ఎవరునూ వారిని చూడలేదు భార్యకుతామే పాఠముచెప్పి విద్యావతినిగా చేసినారు ఈవయసులో. వారికారణము తామునేర్చుకొని ... స్త్రీలు ఉపాధ్యాయులుగా రావలెనని ఉద్దేశము.

జనులకెవరికీ రెండులోకములు, ఒకటిసాదా, సామాన్యజనులది— మరొకటికృత్రిమలోకము అంతరంగపుది. గాఢోద్రేకసమయమందు, అత్యుత్సాహపు నిరోధిమానసికసమయమందు ... జానపదులు రావుగారికిఈలోకములోపించినది, వానిలలోపై ప్రజాసేవయనుకొండను మోసి (అగంట) లోతును మూసినారు.

ఇట్లుయి రావుగారుజీవనమునందు ఏకాకియగు సింహము, పలుగురిలో ఏకాకియైనా నాల్గునూరఅవరకూ 'రాముడుగీయు'పనివారినిపక్కనే చీరిమెంచుకొని, భుజముపై చెయివేసి, సేవలమయోగక్షేమము రావుగారు విచారించుచున్నట్లున్నది, దీనిననూ కంటబడుచున్నది దానిని త్రికరణ రావుగారి ఉద్రేకత్వం ... ఆయున ఒకముఖ్యమయిన ఆలోచన ... వారిపరుసూచి ఒకరిద్దరికీ రావుగారితోఏకవచన వ్యవహారమున్నది. ... అదిపట్టిమనవ్యవహారము ... వారిఆవేగము ఉరికి వచ్చుచున్నది. ... కార్యకర్తొకనికి-ఆ భాగ్యము వారికే— ... పనిచేసినట్లయిన ... యింటలేపిచ్చిరట, ఆదొక పట్టుదల ... ఏకాంతపంక్తి లాభప్రసంగం. రావుగారుఅందరమా అప్పుడు నిజము వారికే అప్పుడే ... లేక ఆంధ్రమాతృత్రలే లోకసేవా ... వారి అభిమానమునకే సమిత్తు,

ఇదే, రావుగారి మహాపురుషలక్షణము ఇదే లోపము ... మునిగిపోవుట వారిపుట్టుగుణము, సార్వజనికరంగమున వీరుకొత్తవారైన ... ఆదరించేరులా ఈరిప్పులో కాంగ్రెసు ... నాయకత్వము పలువురులకు ... నాగరికుల నెలకొల్పినది. ... రావుగారు స్వభావపు వెటకది నిప్పు వంటిది. ఆంధ్రమహాసభ మొదలు ... లో ... నప్పుడు, అధ్యక్షపదవి వీరికాళ్ళబడి పొరలాడినది. వీరి మనసంతచిన్నదికాదు. ... చిన్నదిరానున్న ... ప్రతాపరుద్రుని వెలుపలికిలాగిరి, ఇప్పుడునూ ఆదేపాటు, సార్వజనిక జీవనమందు తృణీకరణములేదను పట్ల వీరిదిగర్వమూపు ఆవరింపబడయుయున్న ఆగణమువీరికన్ను దాటిపోదు. మొగలాయిఆంధ్రులలో మరి పన్నెండుగురు పేరు మోసినవారుఉన్నకార్యకర్తలున్నారు. వాక్చాతుర్యుల ఆరంభశూరులు, వట్టిమాటకారులు, గట్టిపనిచేసి ఎరుగరు- అను మాటలు కల్లయెను. దీనికి అగడ్డమూపు, నిరభిమానమూ లేకారణము. పెద్దలకు మంగలికడ్డమునట యువకులరూఢి, పెద్దఅందరూ వీరివంటికడ్డమయిన తిరస్కారము అన్వర్థకమే.

రావుగారివాటలలో ఆవేశము లేదు, నిర్వికారమున్నది హృదయమునకు దానినుండిఆగము, చేసి దొరుకకున్నను మనసుకు నమ్మికపుట్టుచున్నది. వీరి యుపన్యాసమున చూత్రమైమన్ననూ హాయిగొ ... లువిడిచి పైకగుడు, తలపురుగువలె అక్కడే (ఉన్నచోటనే) చుట్టాడును. బలమున్నది, గెలుపున్నది, ఆయన వేగములేదు, ఒడుపులేదు. భావనలో నిండిన చెలువు రావుగారు సన్నని ధారతోనైన పారుచెంతయేరుకాదు. వినుక్రింది సేకరించిన అభిప్రాయములు వీరివి. సంసర్గజన్యముగుటచే సంప్రదాయసిద్ధము. వారికంభాషణలో వాదములేదు, అన్నిటిన్నిటే, స్వపక్షవారి త్రోక్కియున్న మేలుకరగని న్యాయాధీశులయియుందురు. ఇవు డంలోతరగనిరీలు, ౧౫ఏండ్లక్రితము లోకసేవ మాయకుచిక్కి తమసర్కారునౌకరి వదలకుండిన ప్రభుత్వపు తెరచాటున పెద్దముత్సద్దియయి యుందురు. ఎంతలో-ఎన్నో ఆనాటికెన్నిరి. ఆంధ్రుల పుణ్యము.

కేవలము ఆవేశపడుయువకులకు మించిన ఒక నిశ్చితశక్తి వీరియందున్నది. ఆగాంభీర్యమూ, ఆత్మాభిమానమూ వారికేసరి. రావుగారిధిరయందుంద ... వారు తొలఁకినది ఎవరుచూచినను ఒకమారు యువకులు ఆంధ్రమహాసభ మాలోద్దేశములకు గొడ్డలి ఎత్తినపుడు, తాము తేల్చుకొనవచ్చినవారు ఏమీ తెలియకఅనేది కాదు, ఎవరుదెబ్బకొట్టిన ప్రభునారుచూడలేక పోయిరి. బలమయిన రుషాయిరి.

వీరియిల్లు బాటసారులకన్న కొంతఎత్తుగానున్నది. వీరిబుద్ధి వాలకమూఅంతే హృదయసరోవరము లోదిగకనే పైపెట్టునందిరయే లోంగిచూతురు. లోకులకడకు, అంతయు తేటతెల్లముగును. ఏదియూ కలిసిపోదు. లోకవిషయములన్నిటను, సముద్యతపట్లను వీరిది నిశ్చితాభిప్రాయము, ఏదైననూ నిర్ధరింపరానిపక్షమున అమాటఅప్పుడే వీరినుండి బయటికి. అదివీరిదికాదు. 'అసత్', జగత్తున ఇట్టివారిదొక గుంపు. వారిమనస్సులొక ఉలికి వ్రాతవలెను. సూక్ష్మపుత్రొక్కులాటకు అవిధ్దకువారి జీవనమున ఇంపులేదు.

అట్లే వీరియందు ఎవరికినిసంశయములేదు. అగ్ని ప్రవేశించిన సీతవలె, సీజరుసతివలె లోకమునకు చూపించదగిన లాభమేదియు లేదు. ఆంధ్రసభకు రావుగారు అధ్యక్షులయినప్పుడు పోలీసులుసభకు రాము పోనక్కరలేదనిరి. అంతనమ్మకము. లెక్కపెట్టుటలో మాత్రము చిత్రగుప్తుని అవతారము రావుగారు,వారిగదియందు మక్కులు ... అయిన లెక్కపత్రాలు కాగితాలా ...

రావుగారికి సంతానము లేదు. సంసారపుచింతయూ లేదు. వారిస్వభావమునకదిబడు. అనొకటి వారుపొందిన పుణ్యము,

రావుగారుపుట్టినపుడు ఏదేవుడూ దీవింపలేదు. పసుపుకుంకుమ మొనగాడు— ఆగుయోగము వీరిజాతకములో పుట్టుకలో ఉండలేదు, నొసటవ్రాయలేదు ఆయినను ఆచలకర్మనిష్ఠ, అనిర్వారావ్రతిపు కర్తవ్యతత్పరత, అపారదేశప్రేమము ఇవి వారి క్షేమజీవనపు విత్తు విత్తినవి

(కన్నడమునుండి అనువదితము) శర్మ

మద్రాసులో ప్రసిద్ధాంధ్ర న్యాయవాదులైన శ్రీమవరపు రామదాసు పంతులు గారు ౧౬మార్చి నాడు మద్రాసులో మరణించిరి వారి వయస్సు ౭౦ సంవత్సరములు.

చందా వివరాలు
సంవత్సరము చందా కి పంపి రూపాయలు
ఆరు నెలలకు „ 3-౦౦-౦ „
బ్రిటిషిండియాలో సంవత్సరం దా. కల్దారు
విడి ప్రతిక ౦-౧-౩
పాత ప్రతిక వెల ప్రత్యేకము

గోలకొండపత్రిక
Golkonda Patrika

The only Popular Paper that reaches the masses in the Dominionns

BEST MEDIUM — FOR — ADVERTISEMENT

Vol. 18 — No 86 | Published on every Monday and Thursday· Hyderabad·Dn· | 20—3—1944

డా. జె. సి. ఘోష్, ఎం. ఎ.
యఫ్, సి, యస్, (లండన్) యం, సి, యస్, (అమె)
అయుర్వేదశాస్త్రి, భాగల్పూర్ కాలేజిలో
పూర్వము రసాయనిక శాస్త్రాచార్యులు

ప్రకటన

16-1-1944 నుండి శ్రీనివాస మెడికల్ అండు ఫ్యాక్టరీస్ రేపల్లె (గుంటూరుజిల్లా) వారిని మద్రాసు రాజధానికంతకు దేశీయసంస్థానములతో సహా మా సోల్ ఏజంట్లుగా ఏర్పాటుచేసినామని సంతోషముతో తెలుపుచున్నాము.

కావున, మా ప్రోత్సాహకులు, ఏజంట్లు, గ్రాహకులు, మా సోల్ ఏజంట్లకు యిదివరకుకంటె యధికముగా సహాకారము చేయుదురుగాక యని కోరుచున్నాము

మా ప్రోత్సాహకుల కందరికి వసతిచేయుటకై యింకాలేదుకనగా, ప్రస్తుత పరిస్థితుల ననుసరించి యీ క్రింది ఔషధముల వెలను యీ క్రిందివిధముగా తగ్గించినాము

మృతసంజీవని	11 ఔన్సులు	3-0-0	శారిబాదిసరస	8 ఔన్సులు	1-8-0
మృతసంజీవని	22 ,,	5 8-0		16 ,,	4-13-0
చ్యవనప్రాశ	1 సేరు రు 6 అర్ధసేరు రు 3			24 ,,	4-2-0
	పావుసేరు 1-8-0				

ఇతర ఆసవములు, అరిష్టములు 8 ఔన్సులబుడ్డి 1-2 0. 16 ఔన్సులు 2-0-0 24 ఔన్సులవి రు 2-14-0. వీటిలో కర్పూరారిష్ట, దశమూలారిష్ట కస్తూరి, మహాద్రాక్షారిష్ట 6 సం॥ పాతవిచేరవు

సాధనౌషధాలయము
ఢక్కా (బెంగాల్)
ప్రఖ్యాతివహించిన ఆయుర్వేదౌషధాలయము

కస్తూరిబాయి కైజాతీయ జ్ఞాపకచిహ్నము

శ్రీమతి కస్తూరిబాయిగాంధిగారి జ్ఞాపకార్థమై 75 లక్షల రూపాయలనిధిని ప్రోగు చేసి, త్వరలో రానున్న గాంధి మహాత్ముని 75 వ జన్మదినమునాడు నిధిని వారికి సమర్పించుటకై శ్రీ ఠక్కరు బాపా హాజ్ మాలవ్యా గారు సూచించారు. ఈనిధిని ప్రత్యేకముగా భారత నారీమణుల అభివృద్ధికై ఉపయోగింపబడవలెనని నిర్ణయమైనది. మూర్ఛావ లేకీన పండిత మాలవ్యాగారి అధ్యక్షతన యింకారంనుండి ప్రముఖ నాయకులు సమావేశమై, యీ నిధిని ప్రోగుచేయుటకై దేశీయులకొక విజ్ఞప్తి చేసినారు.

హఠాత్తు సోదాలు అరెస్టు పరంపరలు

బొంబాయి, మార్చి ౧౫

బొంబాయి ప్రత్యేక పోలీసు శాఖవారు బొంబాయినగరంలో కొన్ని ప్రదేశాలను హఠాత్తుగా సోదా చేయుచు, అసందర్భముతో ౧౫ మంది నరెస్టుచేసిరి వీరిలో శ్రీ బాపట్ గారును, లోకమాన్య అనే మరాటీ దినపత్రిక సహాయసంపాదకులు ఉన్నారు. వీరు కాంగ్రెసు కార్యాల్లో పాల్గొంటున్నారని ఇండియారక్షణ నిబంధనల క్రింద నిర్బంధింపబడిరి.

ఛోటా హైదరీ నియామకం?

న్యూఢిల్లీ, మార్చి ౧౮

పారిశ్రామిక, సివిల్ సప్లయిశాఖకు కార్యదర్శిగా పని చేయుచున్న యం.యస్.యం. హైదరీ గారికి, నిజాం ప్రభుత్వ ప్రధానిపదవి యిస్తారని పుకారులు ప్రబలుచున్నవి. ప్రస్తుత ప్రధానులైన ఛత్తారీనవాబ్ గారి మూడుసంవత్సరముల ఉద్యోగానంతరం, యీ యనరావచ్చునట.

వీరు శ్రీ॥ శే॥ సర్ అక్బర్ హైదరీపుత్రులు, ఇండియా ప్రభుత్వంలో ప్రస్తుతము వీరినిర్వహిస్తున్న పదవి త్వరలోనే భారతీయులకే దొరుకుతుంది. యింతకు పూర్వం ప్రాచ్యదేశాల సప్లయి సంఘానికి అధ్యక్షులుగా కార్యదర్శిగాను యుండి పేరు ప్రఖ్యాతులు పొందినారు.

ప.ము.వ. నిజాం స్టేట్ రైల్వే
నోటీసు

ఒకటి, రెండు తరగతులలో బెర్తులు యిదివరకు ప్రయాణసమయములో రాత్రి 9 గంటలనుండి ఉదయం 6 గంటలవరకు రిజర్వు చేయబడు చుండెను. కాని యిప్పటినుండి రాత్రి 10 గంటలనుండి ఉదయం 7 గంటల వరకుగా పై కాలములు మారును.

చీఫ్ కమర్షియల్ మేనేజరు

శ్రీ తారణ సంవత్సర
సిద్ధాంత పంచాంగము

ఈ బుక్కు-పంచాంగము, ఘడియలలోనుండి, గోదావరి తీరవాసులు, దైవజ్ఞభూషణులగు సిద్ధాంత శిరోమణి
బ్ర. వే. చింతలపూడి సుబ్రహ్మణ్య సిద్ధాంతి గారిచే
గుణింపబడినది.

నూరు ప్రతుల ఖరీదు రూ. 12-0-0

వలయువారు —

శ్రీ రామా బుక్ డిపో
మార్కెటువీధి, సికిందరాబాదు దక్షిణ.

క్రిష్ణానివాస్ హేర్ ఆయిల్

రిజిష్టరు నెం. ౨౩౩

ఈ తైలము నుపయోగించిన మెదడునకు పుష్టి, కండ్లకు చలువ కలిగించి, నిద్ర లేమి, వెంట్రుకలు రాలుట, ఇంద్రలుప్త [అనగా బట్టతల. చుండు మొదలగు దుర్లక్షణములను పోగొట్టి వెంట్రుకలు మృదువుగను గుబ్బగను, ఆకర్షణీయముగా పెరుగుటకుపకరించును.] ఈ తైలము ప్రత్యేకముగా బట్టతలయున్నవారు కూడా వాడినపక్షమున ఒక నెలలోపల వెంట్రుకలు ఆకర్షణీయముగావచ్చును. ఈ తైల లేపనమున వయసు మించినవారుకూడ నవయవ్వనులవలె కనబడుదురు. వెల సీసా ౧కి రు 1-8-0

క్రిష్ణా అండ్ బ్రదర్సు, ఈసామియాబజారు, హైదరాబాదు-దక్కన్.

ప్రకటన

సికిందరాబాదు మాచర్ల శంకరయ్యనగు నేను ఇందు మూలముగా అందరకు తెలియ చేయుట యేమనగా నాతమ్ముడగు మాచర్ల శివచిదంబరయ్య, సికింద్రాబాదుఘట కేశ్వరము వగైరాల యందున్న మా సమిష్టి ఆస్తులను నాకు తెలియకుండా అమ్మదలచి కొన్నట్లు తెలియుచున్నది. అట్లు చేయబడు విక్రయములు మొదలగునవి నా అనుమతి లేనిదిచెల్లజాలవనియు దురాశతో కొన్నట్లయిన నా చేజరుపబడే యావత్తు చర్యలకు మీకు, కొనబోయేదు ఆస్తులున్నా బాధ్యులుగా వుండగలరని రూఢిగా నమ్మవలెను.

మాచర్ల శంకరయ్య

కావలెను

ఫిటర్లు, టర్నర్లు, ఎలక్ట్రిషియన్లు, మెకానిక్కులు, మోల్డర్లు, స్ప్రింగ్ స్మిత్తులు, టిన్‌కరులు, వెల్డర్లు, బ్లాక్‌స్మిత్తులు, కావలెను. మంచిపనివారు మాత్రమే దరఖాస్తులు పంపాలె. గుమాస్తాలు, మెట్రిక్యులేట్లు, లేక యస్. యస్. యల్. సి. పరీక్ష ప్యాసైన వారు. స్టాక్ కీపింగ్ అనుభవము గలవారు ఆఫీసు పనిపైవు తెలిసినవారు అవసరమున్నారు.

దరఖాస్తులు వెంటనే బాక్సునెం. 430 C/o గోలకొండపత్రిక హైదరాబాదుదక్కన్

స్త్రీలసూతివ్యాధులు, బవాసీరు, అరిసెమొలలు, లవ్యాధులకు వారము రెండు వారములలో ఆపరేషనులేకుండా చికిత్స

కొన్ని యోగ్యతాపత్రములు

1. నవాబు యం. హెచ్. ఖురేషి, ఇ. ఎ. సి., అసెంబ్లీ సిష్టా:-హాకీం యం. ఎ. సావత గారు జనియాల్ చికిత్సలో నిపుణులు. 2. జనాబె ఎ. హెచ్. మీర్జా లెజిస్లేటివు ఏసెంబ్లీసభ్యులు బొంబాయి. మొండిబడ్డవ్యాధుల నివారణలో మిస్టరు యం. ఎ. సావతాగారు అందెవేసిన చెయ్యి 3. జనాబు యం. యం. కప్సరాస్, ప్రథమమేజిస్ట్రేటు మూల్తాన్— విసుగుచెందియున్న సమయములో వైద్యసావతగారి చికిత్సనాకు మేలుచేసింది. 4. మునిసిపల్ చాల్‌సూపరింటెండెంటు బొంబాయి- వైద్యసావతగారు రోగనిదానమునందును, చికిత్సయందును ప్రవీణులు. ఇట్టివారులభించుట దుర్లభము, 5. శ్రీనారాయణ్ సింగుజీ, ప్రెసిడెంటు మునిసిపలుకమిటీ ముజఫర్‌గడ్- వైద్యసావతాగారి ప్రొత్సాద్యమువల్ల త్వరలో ఆరోగ్యము చేకూరింది. 6. జనాబు రామచంద్రరావు అంతూ వకీలు హైకోర్టు, శాసనసభాధ్యక్షుడు హైదరాబాదు- అరిసెమొలలకును, పురాణవ్యాధులకును మహమ్మదు యాకూబుగారు జయప్రదమైన చికిత్స చేయగలరు 7. జనాబుఅబూబుహాసన్ సయ్యదుఅలీ అడ్వకేటు, హైదరాబాదు- బవాసీర్ నుఆపరేషనులేకుండా చికిత్సచేయుటంలో మహమ్మదు యాకూబుగారు అసమానులు.

ది పాపులర్ డిస్పెన్సరీ, గరీబ్‌ఖానా, ఘోషామహాల్ పి. అర్ పి. దఫ్తరువద్ద.

కాలము— ఉదయం 9 నుండి 1 వరకు సాయంత్రం 4 నుండి 9 వరకు పరదా ఏర్పాట్లున్నవి.

స్వర్ణమాలినీ వసంతరసము.

జ్వరము, కఫజ్వరము, క్షయ, కఫముతో రక్తముపడుట, గర్భిణులకు కలుగుజ్వరము కఫము, దగ్గు, ఆయాసము, గుండెబరువు వీనినితగ్గించి, గర్భస్థశిశువును పోషించును.

వెలకు సరిపడు 1 తులం మందు రూ 12 రి. ॥.

ప్రధానకార్యస్థానము-- చరకాశ్రమము 95, అగ్రహారం - గుంటూరు.

వరంగల్ జిల్లా ఏజంట్లు:—
సుభాను మెడికల్ స్టోర్సు; రామన్నపేట, వరంగల్

ప్రదర-సుధారిణి (స్త్రీలకు వరప్రసాదిని

ఈమందు యెటువంటి తెలుపు, ఎరుపు, పచ్చని ప్రదరసంబంధములకును రాను చాణము నూతనమేకాక పురాతనవ్యాధినికూడ గ్యారంటీగ కుదుర్చును- పై మందును ఒకసారివాడిన మీకేగుణము తెలియగలదు. వెల రూ. 2-8-0

పుష్టి సుధాచూర్ణము

మూత్రములో లేక స్వప్నములో వీర్యము పోవుచున్న చో నీచూర్ణము దానిని గట్టిపరచి శక్తి కలుగజేయును. ఎటువంటి పలచని ధాతువునుకూడ కుదిర్చి గట్టిగా జేయును. సంభోగ సామర్థ్యము లేనివారికి యిది అమృతమువంటిది. వెల రూ. 2-8-0

ప్రాణనాథ ఫార్మసీ

ఏజంట్లు— నలినీకాంత్ అండ్ బ్రదర్సు
3199. పాతజైల్‌రోడ్డు, సికింద్రాబాదు

చర్చిల్, కామ్రేడ్ స్టాలిన్

ఈయిద్దరు ప్రముఖుల అలవాట్లలో చుట్టత్రాగటం ఒకటి
చుట్టత్రాగటం సౌఖ్యకరమైన అలవాటు.

హైలైట్ కరోనా

సౌఖ్యప్రదమైన చుట్ట. దీనిని వాడండి.

స్వామి సన్సు
ఆబిద్ రోడ్ — హైదరాబాద్-దక్కన్

Printed and Published by G. Ramakrishna Reddy at the Golkonda Power Press, Hyderabad-Dn. Editor S. Prathap Reddy, B.A. B.L.